

Hlavní otázky pro synodální konzultační setkání (6.)

Hlásání evangelia a opravdové **společenství Božího lidu** se navzájem ovlivňují a umožňují, aby se vykreslily základní rysy, které církev coby Boží lid má. Je proto možné za následujícími okruhy otázek vnímat **ucelenou představu církve** jako putujícího Božího lidu.

Evangelium musí být především sdíleno **formou faktických vztahů**, které mezi lidmi coby členy Božího lidu jsou. Sem míří první čtyři tematické okruhy, které vystihují základní, bezprostřední strukturu Božího lidu: Skutečně vytváříme celek lidí, kteří se setkávají? Nasloucháme si? Mluvíme spolu tak, že řeč je pramenem dorozumění, vysvětlování a řešení situací? Umíme oslavovat společné události, především formou liturgie?

Církev jako Boží lid je **nositelkou Kristova poslání**, jímž Spasitel přišel uzdravit, povznést a naplnit život lidí i celého stvoření. Evangelium je Božím lidem přijímáno tak, že zpětně církvi a jejímu **poslání** dodává stále novou **dynamičnost**. Další tematické okruhy se nás proto dotazují, jestli jsme si poslání církve vědomi

do té míry, že formou dialogu uvnitř církve, s ostatními křesťany i všemi lidmi dobré vůle se tohoto poslání Božího Syna spoluúčastníme?

Boží lid, který žije Kristovým posláním, má též **své vlastní nástroje**, jimiž se udržuje a rozvíjí. **Udržovat a rozvíjet celek Božího lidu** vyžaduje především dobře pojatou spoluúčasť všech na tomto celku, zralou míru spoluzodpovědnosti všech pokřtěných a dobře vykonávanou službu autority v církvi. Poslední tři tematické okruhy se proto dotazují na **stav chápání autority v Božím lidu, formy spoluúčasti na ní**, na schopnost **rozlišovat** a rozhodovat v životě Božího lidu a na stav soustavnější formace k synodalitě v rámci života církevních obcí, místních církví i církve universální.

Na ucelenou představu o církvi coby putujícím Božím lidu se můžeme dotazovat způsobem, jak to činí synoda:

Synodální církev při hlásání evangelia „putuje společně“. Jak se toto „společné putování“ aktuálně realizuje ve vaší místní církvi? K jakým krokům nás vybízí Duch Svatý, aby toto společně putování bylo intenzivnější? (Přípravný dokument, 26)

Při hledání odpovědi na tuto základní otázku jsou nám nabídnuta následující konkrétnější témata k uvažování, sdílení a rozlišování v pracovních skupinách:

Hlavní oblasti/otázky ke konzultaci

(Vademecum, 5.3)

Otázky, související s následujícími tématy, mohou být použity jako startovní orientační bod. Diskuze ve skupinkách se nemusí omezovat pouze na tyto otázky.

1. NA SPOLEČNÉ CESTĚ

V církvi a ve společnosti jdeme jeden vedle druhého po stejné cestě. Kdo jsou v naší místní církvi ti, kteří „jdou společně“? Kdo jsou ti, u kterých se zdá, že zůstávají více stranou? Jakým způsobem jsme voláni k tomu, abychom se ve větší míře stávali společníky na cestě? Jaké skupiny nebo jednotlivci jsou zanecháni na okraji?

- *Co/kdo mi vyvstane na mysli, když se řekne „církev“, „farnost“, „místní církev“?*
- *Může někdo v našem místním společenství církve cítit, že není součástí farnosti/místní církve? A proč?*
- *Co mi říkají slova „spoluzodpovědnost v církvi“?*
- *Jakou představu mám o místní církvi, tj. o naší farnosti? Co mi tam chybí, co hodnotím pozitivně-negativně? Jaký je můj „sen o církvi“?*
- *Co pomáhá našemu růstu ve vědomí spoluzodpovědnosti v církvi?*

2. NASLOUCHAT

Naslouchání je první krok, ale vyžaduje otevřenou mysl a otevřené srdce, bez předsudků. Jak k nám Bůh promlouvá hlasy, které často ignorujeme? Jak se naslouchá laikům, zvláště ženám a mladým lidem? Co usnadňuje nebo ztěžuje naše naslouchání? Jak dobře nasloucháme těm, kdo žijí na okraji společnosti? Jak je zakomponováno to, co říkají zasvěcené osoby? Co představuje určitá omezení v naší schopnosti naslouchat, zvláště těm, kteří mají názor odlišný od našeho? Jaký prostor se poskytuje hlasu menšin, zvláště hlasu osob, které zakoušejí chudobu, odsunutí na okraj společnosti nebo sociální vyloučení?

- *Může k nám Bůh promlouvat i skrze druhé lidi, nebo konkrétněji skrze ty, jejichž hlasy ignorujeme?*
- *Jaká je váha slova každého člověka (mladý člověk, žena, muž, laik, kněz) v našem místním společenství?*
- *Existují mezi námi předsudky ohledně toho, kdo „má právo mluvit“ nebo „komu se má naslouchat“?*
- *Co naše naslouchání druhým v našem místním společenství komplikuje?*
- *Zajímáme se o názory těch, kdo se jakýmkoliv způsobem ocitli na „periferii“ našeho zájmu?*
- *K čem nás může pohnout obraz Ježíše v evangeliích, zvláště tam, kde se on stává blízkým a pozorným vůči všem „vyloučeným“?*
- *Nasloucháme, byť i kritickým názorům o církvi od lidí, kteří nejsou křesťany nebo z jakéhokoliv důvodu se od církve distancovali?*
- *Jaký prostor je poskytnut v naší místní církvi minoritám, zvláště lidem zažívajícím chudobu, sociální vyloučení?*
- *Umím druhému naslouchat bez předsudků a bez připravování si vlastních obranných strategií/odpovědí?*

3. UJMOUT SE SLOVA

Všichni jsou vybízeni, aby mluvili odvážně a otevřeně, tedy svobodně, pravdivě a s láskou. Co nás uschopňuje a co nám brání, abychom v naší místní církvi a ve společnosti mluvili odvážně, otevřeně a odpovědně? Kdy a jak dokážeme říci to, co je pro nás důležité? Jak funguje vztah s místními médii (nejen katolickými)? Kdo mluví jménem křesťanského společenství a jak jsou tyto osoby vybírány?

- *Jakou máme zkušenost se „svobodným, odvážným a otevřeným mluvením“ v našem společenství farnosti?*

- *Jaké podmínky si pro takovéto svobodné, otevřené a odvážné mluvení představují?*
- *Kdo promlouvá jménem našeho církevního společenství?*
- *Nejsou v našich představách o životě uvnitř farnosti (kněz vs. lidé I NAOPAK!) určité negativní předsudky? V případě, že ano, čím jsou způsobeny a jak by bylo možno je překonat?*
- *Jaké platformy/struktury pro dialog jsou v naší farnosti vybudovány?*
- *Vytváří se v našich farnostech podmínky pro vzájemné setkání (pravidelná setkávání jednotlivých skupin farníků atd.)?*
- *Vystupují členové farní pastorační rady na základě svého názoru/hlasu, nebo jako představitelé určité skupiny farníků, jejichž názor vnáší do diskuze?*

4. SLAVIT

„Společné putování“ je možné pouze tehdy, pokud vychází ze společného naslouchání Božímu slovu a slavení eucharistie. Jak inspirativní a určující pro náš společný život a naše poslání je v našem společenství modlitba a liturgické slavení? Jak ovlivňují naše nejdůležitější rozhodnutí? Jak napomáháme tomu, aby se všichni věřící účastnili liturgie aktivně? Jaký prostor je dán možnosti zapojit se do služby lektora a akolyty?

- *Jaké místo má v mém prožívání života s Bohem liturgie, zvláště nedělní bohoslužba?*
- *Jaké služby jsou rozvinuty v liturgickém slavení naší farnosti? Jak by se mohly rozvinout, aby liturgie byla odrazem rozmanitosti služeb a charismat křesťanů?*
- *Jaké kroky děláme k zapojení nově příchozích do naší farnosti, aby se cítili být přijati?*
- *Jak je prožívána svátost křtu, která má vyjadřovat přijetí do společenství farnosti?*
- *Co dělám pro to, abych více poznával ty, kteří spolu se mnou slaví bohoslužbu?*
- *Jaké kroky děláme k tomu, aby se nově příchozí cítili přijati v našem společenství?*
- *Přemýšlíme v naší farnosti o nových formách aktivního zapojení všech do liturgie?*
- *Prožíváme modlitbu přímlov ve mši svaté tak, aby jednotlivé prosby odrážely aktuální potřeby místního společenství?*

5. SPOLUZODPOVĚDNOST ZA MISIJNÍ POSLÁNÍ

Synodalita slouží misijnímu poslání církve; všichni členové jsou voláni k tomu, aby se na něm podíleli. Protože jsme všichni učedníky – misionáři, jak je každá pokřtěná osoba volána k tomu, aby se podílela na misijním poslání církve? Co brání pokřtěným, aby byli aktivními misionáři? Jaké misijní oblasti zanedbáváme? Jak společenství podporuje své členy, kteří různým způsobem slouží společnosti (sociální a politická angažovanost, vědecký výzkum, vzdělávání, podpora sociální spravedlnosti, ochrana lidských práv, péče o životní prostředí atd.)? Jak církev pomáhá těmto svým členům, aby svou službu pro společnost vykonávali misionářským způsobem? Jak se určuje, které misijní záležitosti budou vybrány jako ty, jimž je třeba se věnovat, a kdo toto určuje?

- Co znamená pro můj život, že každý pokřtěný je zároveň „poslaný“ – tj. misionář?
- Co si představuji pod pojmem misie, pokud nejde pouze o „misionáře“ vycházející do jiných zemí a kontinentů? Jak může souviset s životem našeho konkrétního společenství?
- Jaké misijní/evangelizační aktivity jsou v našem společenství rozvinuty? Jaké by se naopak mohly rozvinout?
- Je možno čerpat z našeho církevního společenství sílu pro naši službu ve společnosti? Je podporována zodpovědnost za politický život, vzdělávání, prosazování sociální spravedlnosti?
- Jak se snažíme tvořit vztahy a spolupráci s místní samosprávou? Snažíme se nabízet své služby ve prospěch všech žijících v naší farnosti?
- Jaké mohou být naše osobní vnitřní překážky pro hlásání/evangelizaci (ostych, nezalost, nezám, malá osobní motivace)?
- Evangelizační/misijní dílo předpokládá osobní hlubokou konverzi: mám osobní zkušenost s Bohem, která mi tuto cestu otevřela?
- Co pro nás může znamenat evangelizace jako „metoda postupných kroků“, začínající u kulturních, sportovních (pre-evangelizačních) aktivit? Aktivit směřované na jednotlivé skupiny (muži, ženy, mládež)?
- Misijní poslání je stálým podnětem k tomu, abychom neustrnuli v průměrnosti, ale stále rostli na naší cestě s Bohem/k Bohu. Co mi toto říká pro život naší farnosti? Co říká mně osobně?

6. VĚST DIALOG V CÍRKVI A VE SPOLEČNOSTI

Dialog si žádá vytrvalost a trpělivost, ale umožňuje také vzájemné porozumění. Do jaké míry se v našem společenství scházejí k dialogu lidé odlišných národností?

Kde se v rámci naší místní církve odehrává dialog a jakým způsobem? Jak podněcujeme spolupráci se sousedními diecézemi, náboženskými společenstvími v dané oblasti, s laickými sdruženími a hnutími atd.? Jak se přistupuje k rozdílným představám nebo ke konfliktům a potížím? Jakým zvláštním záležitostí v církvi a společnosti potřebujeme věnovat větší pozornost? Jakou zkušenost ohledně dialogu a spolupráce máme s příslušníky jiných náboženství a s těmi, kteří nemají k náboženství žádný vztah? Jak vede církev dialog s jinými oblastmi společnosti a jak se od nich učí: oblast politiky, ekonomiky, kultury, občanská společnost a lidé žijící v chudobě?

- Dialog není jen prostým „mluvením dvou“ nebo více lidí. Je snahou snahou vžít se do jejich situace, přijmout jejich úhel pohledu. Daří se nám takto postupovat při komunikaci v našem církevním společenství?
- Rozvíjíme spolupráci a tedy vzájemné obohacení, na mezifarní úrovni? Na úrovni děkanátu/vikariátu? S řeholními společenstvími v naší oblasti?
- Jakou zkušenost máme s řešením konfliktů a obtížných situací?
- Jak uskutečňuje naše místní církve dialog s dalšími oblastmi společnosti: světa politiky, ekonomie, kultury, světové společnosti a od chudých lidí? Jak se od nich učí?

7. S JINÝMI KŘESŤANSKÝMI DENOMINACEMI

Dialog mezi křesťany různých vyznání, vzájemně spojených jedním křtem, má na synodální cestě zvláštní místo. Jaké vztahy má naše církevní společenství s členy jiných křesťanských tradicí a denominací? Co nás spojuje a jak putujeme společně? Jaké plody jsme získali tím, že putujeme společně? Jaké existují potíže? Jaký další krok kupředu můžeme učinit ohledně společného putování?

- Snažíme se aktivně tvořit vztahy s jinými křesťanskými církvemi, které žijí na území naší farnosti, s nimiž nás pojí jedna víra v Ježíše Krista?
- K čemu tato spolupráce a naslouchání si mezi křesťanskými církvemi u nás vedlo?
- Jaké jsou překážky, předsudky, které brání intenzivnější spolupráci? Jsou opravdu tak závažné, nebo jsou takové pouze v naší mysli?
- Uskutečňují se u nás ve farnosti ekumenické bohoslužby či jiné formy spolupráce?

8. AUTORITA A SPOLUÚČAST

Synodální církev je církví participující a spoluodpovědnou. Jak naše církevní společenství stanovuje cíle, o které je třeba usilovat, způsoby, jak jich dosáhnout,

a kroky, které je třeba učinit? Jak se v rámci naší místní církve vykonává autorita nebo vedení? Jak jsou do praxe uváděny týmová práce a spoluodpovědnost? Jak a kdo provádí vyhodnocování? Jaké podpory se dostává službám svěřovaným laikům a jak je podněcována odpovědnost laiků? Je naše zkušenost se synodalitou na místní úrovni plodná? Jak fungují synodální orgány na úrovni místní církve (pastorační rady ve farnostech a diecézích, kněžská rada atd.)? Jak můžeme podpořit synodální přístup v našem zapojení a ve vedení?

- Naslouchá kněz v naší farnosti názorům všech?
- Dochází k rozhodování ve farnosti po příležitostech ke konzultaci, k naslouchání a výměně názorů?
- Jakou zkušenost ve své farnosti máme s týmovou prací, která se projevuje jako společné hledání priorit a rozdělování spoluzodpovědnosti?
- Jakou povahu má ve vaší farnosti farní pastorační rada? Existuje? Naslouchá kněz ostatním členům pastorační rady? Jsou rozhodnutí této rady výsledkem společné práce? Má pastorační rada povahu rozhodujícího hlasu?
- Máte již zkušenost se synodalitou na úrovni vlastní farnosti? Např. formou „farního sněmu“, dotazníků/naslouchání při vytyčování pastoračních priorit?
- Jsou kněží (bohoslovci, tj. budoucí kněží) dostatečně formováni pro týmovou spolupráci a k naslouchání všem?
- Jaké jsou vaše představy o působení a poslání pastorační rady farnosti, jaká očekávání v tomto směru?

9. ROZLIŠOVAT A ROZHODOVAT

V synodálním duchu činíme rozhodnutí na základě rozlišování toho, co Duch Svatý říká prostřednictvím celého našeho společenství. Jaké metody a procesy aplikujeme, když se rozhodujeme? Jak je lze zlepšit? Jak v rámci hierarchických struktur podněcujeme zapojení do rozhodovacího procesu? Pomáhají nám naše metody, které aplikujeme při rozhodování, k tomu, abychom naslouchali celému Božímu lidu? Jaký je vztah mezi konzultacemi a rozhodnutími a jak je uvádíme do praxe? Jaké využíváme nástroje a postupy ve prospěch transparentnosti a odpovědnosti? Jak můžeme růst ve společném duchovním rozlišování?

- Co se nám snaží říct pojem „společné rozlišování“? K jakému postoji nás to může v naší farnosti vést?

- Je kladen důraz na rozlišování v důležitých momentech, například při společné modlitbě, liturgii, při využívání charismat, přítomných ve společenství?
- Mají všichni členové našeho církevního společenství možnost podílet se na rozhodování? Co by jim k tomu mohlo pomoci? Co jim k tomu může bránit?
- Co bychom mohli v našem společenství udělat lépe pro společné duchovní rozlišování (jaká metoda formace)?
- Máte zkušenost se ztrátou důvěry v kněze ve vaší farnosti? Čím by tomu bylo možné předejít?
- Co by mohlo napomoci k lepší transparentnosti života v naší farnosti?
- Využíváme dosavadních nástrojů, které máme k dispozici (pastorační, ekonomická rada), pro zmapování situace ve farnosti?

10. FORMOVAT SE V DUCHU SYNODALITY

Synodalita s sebou nese vnímavost pro změnu, formaci a neustálé učení se. Jak naše církevní společenství formuje lidi, aby byli ve větší míře schopni „putovat společně“, vzájemně si naslouchat, zapojovat se do misijního poslání a do dialogu? Jaká formace je nabízena k posílení schopnosti rozlišovat a vykonávat autoritu synodálním způsobem?

- Co pro mě znamená, že Duch Svatý může a chce promlouvat skrze mé promlouvání a jednání v naší farnosti?
- Měli jste dosud zkušenost s formací ke „společnému putování“? Dochází ve vaší farnosti k diskuzi o tom, co by to mohlo znamenat pro proměnu chodu farnosti?
- Co by nám pomohlo, abychom si uvědomili vlastní spoluzodpovědnost za naše církevní společenství?
- Je možné (a jak) napomáhat formaci ke spoluzodpovědnosti již dětem a mladistvým?
- Jakým způsobem je začleněna formace k synodalitě v rámci přípravy na biřmování?

© Národní synodální tým při ČBK; synodacz@cirkev.cz